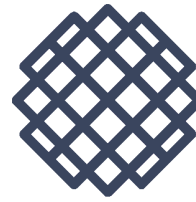

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË VUSHTRRIË PËR VITIN 2022

Prishtinë, maj 2023

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Vushtrrisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Vushtrrisë (VU), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Vushtrrisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Vushtrrisë kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- A1 Në pesë (5) projekte janë identifikuar mangësi gjatë ekzaminimit fizik të tyre.
 - B1 Përzgjedhja e operatorit ekonomik të papërgjegjshëm, vlera e kontratës 147,859€.
 - B2 Mungesa e projekteve ekzekutuese për procedurat e prokurimit të investimeve kapitale.
 - B3 Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit konform periudhës së zbatimit të kontratës.
 - B4 Faturimet jo në pajtueshmëri me marrëveshjen.
 - B5 Mangësi në regjistrin kontabël të pasurive.
 - A2 Thirrjet publike në bujqësi jo në pajtim me rregulloren e brendshme për subvencionim.
 - B6 Mangësi në raportim dhe monitorimin e projekteve të subvencionuara.
 - B7 Mos përgatitja e planit vjetor për mbeshtetje financiare të OJQ-ve.
 - B8 Vonesa në pagesën e faturave në vlerë 93,929€.
 - A3 Shpenzime të larta procedurale të pagesave të ekzekutuara sipas vendimeve gjyqësore.
- Më gjerësisht shih nënkaptullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë*

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Vushtrrisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Vushtrrisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Vushtrrisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Vushtrrisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Vushtrrisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Fushat për përmirësim janë si: mangësi në menaxhimin e proceseve të prokurimit dhe shpenzimeve, menaxhimi i projekteve kapitale, menaxhimi i pasurive jo financiare, llogarive të arkëtushme detyrimeve dhe mangësitë në sistemin e NJAB-së. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me 21 rekomandime, prej tyre pesë (5) janë rekomandime të reja, 15 të përsëritura dhe një (1) pjesërisht i përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A1 - Mangësi gjatë ekzaminimit fizik të projekteve

Gjetja Rregulla financiare Nr. 01/2013 për shpenzimin e parasë publike, nenet 22 deri 26, ndër të tjera përcaktojnë se paraprakisht duhet të bëhet pranimi i mallrave pastaj duhet të bëhet pagesa

Në pesë (5) kontrata kemi evidentuar mangësi në ekzaminimet fizike të datës 08-09.03.2023 mes punëve të realizuara dhe të paguara:

- Kontrata “Rregullimi i shtratit të lumit Sitnica në Vushtrri” në vlerë 1,049,680€, kemi evidentuar që në situacionin e tetë të paguar, kishte punë të pa realizuara por të paguara në vlerë 13,650€. Këto punë kishin të bënin për pozicionet e paramasës: IV.10.furnizim, transporti dhe mbjellja e drurit Globosum, IV.11.furnizim, transporti dhe mbjellja e drurit Catallpa dhe III.14. Montimi i ulëseve përgjatë shëtitorës.
- Kontrata “Ndërtimi i trotuarit në fshatin Stanoc i Epërme Faza II” në vlerë 10,869€, kemi evidentuar që në situacionin e parë të paguar të datës 23.12.2022, kishte punë të pa realizuara por të paguara në vlerë 2,940€ për pozicionin 1.8 Furnizimi dhe vendosja e kubzave me trashësi 7cm (kubëza të përfunduara sasi rreth 150m² dhe jo sipas situacionit 500m²).
- Kontrata “Ndërtimi dhe rregullimi i parqeve dhe shesheve në 6 fshatra” vlerë 89,236€, kemi evidentuar që në situacionin e katërt dhe përfundimtar, kishte punë të pa realizuara por të paguara në vlerë 968€. Këto punë kishin të bënin me pozicionet e paramasës: 2.2.9 Rrethoja dhe 3.3.3 Mbjellja e drurit 3. Ulset (Novolan) dhe 2.2.12 Rrethoja (Smerkonice).
- Kontrata “Furnizimi me aparaturë për kinema për funksionalizimin në qendrën e kulturës” vlerë 46,757€, të gjitha aparaturat janë furnizuar sipas kontratës me datë 21.12.2022, mirëpo nuk janë të funksionalizuara ende. Kjo për shkak të menaxhimit të dobët të Qendrës së Kulturës rreth përcaktimit të vendit të vendosjes së pajisjeve.
- Kontrata “Renovimi i Palestrës Jeton Terstena” Ritender e vitit 2022 në vlerë 114,900€, kemi evidentuar që në situacionin e parë të paguar të datës 22.12.2022, pozicioni I.1 - Furnizimi dhe instalimi i paisjes Chiles në vlerë 20,250€ nuk ishte instaluar (montuar). Kjo për shkak të kushteve atmosferike si dhe nevojës së montimit të dy pajisjeve të tilla në të njëjtën kohë.

Kjo situatë ka ndodhur për shkak të neglizhencës dhe pakujdesisë nga ana e menaxherëve të kontratave dhe mbikëqyrëseve të tyre.

Ndikimi Pagesat për punë të pa kryera rezultojnë me dëmtim të buxhetit dhe në pa siguri që punët e pakryera por të paguara mund të ndodhin në të ardhmen, e cila mëtutje mund të ndikojë në dështimin e finalizimit të projekteve.

Rekomandimi A1 Kryetari duhet të siguroj se menaxherët e kontratave dhe mbikëqyrësit e tyre të mos aprovojnë situacione të punëve të pa përfunduara, si dhe këto mjete të paguara të kthehen në buxhetin e komunës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B1 - Përzgjedhja e Operatorit Ekonomik të papërgjegjshëm**

Gjetja Bazuar në Ligjin për Prokurim Publik neni 59.4, përcakton se autoriteti kontraktues do të konsiderojë një tender si të përgjegjshëm vetëm nëse tenderi në fjalë është në përputhshmëri me të gjitha kërkesat e parashtruara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit. Sipas dosjes së tenderit për Ndërtimin e rrugëve lokale në tetë (8) fshatra (LOT 1), tek pjesa Kapaciteti teknik dhe profesional, kërkohej që Operatori Ekonomik (OE) duhet të ketë Gurëthyes të licencuar në pronësi apo marrëveshje për furnizim me zhavorr, kurse për dëshmi në rastin kur OE nuk ka licencë valide nga Agjencia për Miniera dhe Minerale, ajo duhet të ofroj marrëveshje për furnizim me OE të licencuar.

OE fitues, për tenderin e sipërmendur, nuk ka plotësuar kriteret e dosjes së tenderit, pasi që ka bashkangjitur marrëveshjen me një Gurëthyes, e cila e kishte afatin e skadimit deri me datën 11.10.2022, po ashtu, ky gurëthyes kishte licencë operimi vetëm deri me datën 11.10.2022. Më tutje raporti final i vlerësimit është nënshkruar nga prokurimi me datë 12.10.2022. Kontrata për këto punë është nënshkruar me datë 24.10.2022 në vlerë prej 147,859€, dhe afati i kryerjes së punëve është 50 ditë. Rrjedhimisht OE fituese nuk ka pasur marrëveshje valide për periudhën e implementimit të projektit.

Kjo ka ndodh si rezultat i kontrolleve të brendshme jo efektive në procesin e vlerësimit të tenderëve konform kriterëve të përcaktuara në dosje të tenderit dhe në njoftimin për kontratë.

Ndikimi Përzgjedhja e OE fitues që nuk përmbush kriteret e përcaktuara me njoftimin për kontratë dhe dosje të tenderit, rezulton me shpërblimin e OE në kundërshtim me kërkesat ligjore. Kjo mund të rrezikojë implementimin dhe mos arritjen e objektivave të parapara në projektin.

Rekomandimi B1 Kryetari duhet të sigurojë kontrolle në procesin e vlerësimit të ofertave, në mënyrë që përzgjedhja e fituesve të bëhet vetëm pasi të jenë plotësuar kërkesat e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B2 - Mungesa e projektit ekzekutues**

Gjetja Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurimin Publik neni 20.10, përcakton që specifikat teknike për kontratën e punës, duhet të përfshijnë një projekt ekzekutues si pjesë substanciale të veten. Ndërsa pika 13 "Autoriteti kontraktues është përgjegjës për hartimin e projektit ekzekutues dhe i cili në mënyrë mandatore duhet të bashkëngjitet specifikave teknike të cilat janë pjesë e dosjes së tenderit". Asnjë Autoriteti Kontraktues nuk i lejohet që të lëshojë dokumentacionin e tenderit pa bashkëngjitur përshkrimin e hollësishëm të projektit.

Kemi identifikuar se në katër (4) mostra të testuara për kontrata pune të vitit 2022, komuna nuk kishte hartuar projektin ekzekutues, por i kishte zhvilluar

procedurat e prokurimit duke përgatitur vetëm paramasën dhe parallogarinë. Mungesa e projekteve ekzekutuese kryesisht ishte të: “Ndërtimi i shëtitores dhe shtegut për biçikleta Vushtrri-Nadakofc”, “Ndërtimi i rrugëve lokale ne 8 fshatra (LOT 1)”, “Ndërtimi i kanalizimeve dhe infrastruktura përcjellëse” dhe “Renovimi i Palestrës "Jeton Terstena".

Kjo ka ndodh pasi që komuna nuk ka kapacitete të mjetueshme për hartimin e projekteve. Në lidhje me këtë, komuna ka planifikuar dhe inicuar kontraktimin e ndonjë OE, megjithatë për shkak të ankesave të njëpasnjëshme nga OE në aktivitetin e prokurimit për hartim të projekteve, nuk ka arritur të kontraktojë këtë shërbim.

- Ndikimi** Mungesa e projekteve ekzekutuese dhe inicimi i procedurave për projekte kapitale vetëm me paramasë dhe parallogari, rritë rrezikun që gjatë procesit të ekzekutimit të projekteve të paraqiten pengesa të ndryshme si në aspektin profesional, ashtu edhe në vonesat e punimeve apo edhe në rritjen e kostove të projekteve.
- Rekomandimi B2** Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit konform periudhës së zbatimit të kontratës

Gjetja Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ për Prokurimin Publik, neni 30 përcakton: “Siguria e ekzekutimit është paraparë të mbështetë përbushjen e kontratës. Shuma e sigurimit të ekzekutimit do të jetë e barabartë me të paktën 10% të vlerës së kontratës. Sigurimi i ekzekutimit do të mbetet valid për një periudhë prej tridhjetë (30) ditë pas kompletimit të kontratës”. Po të njëjtin obligim ligjor komuna e kishte përfshirë edhe te kushtet e veçanta të kontratave.

Në gjashtë mostra të identifikuara të vonesave në kryerjen e punimeve dhe të cilat kanë pranim teknik, zyrtarët përgjegjës, përkatësisht zyra e prokurimit nuk kishte kërkuar vazhdimin e sigurimit të ekzekutimit të kontratës, përkundër që siguria e ekzekutimit kishte skaduar akoma pa përfunduar projektin.

Një situatë e tillë kishte ndodhë si pasojë që zyra e prokurimit si dhe menaxherët e kontratave kishin neglizhuar rëndësinë e sigurisë së ekzekutimit.

- Ndikimi** Mungesa e sigurisë së ekzekutimit përveç që është anashkalim ligjor, rrit rrezikun që autoriteti kontraktues të mos ketë mbulesë për dëmet dhe shpenzimet eventuale të mundshme që mund të rrjedhin gjatë periudhës së shtyrë për implementimin e këtyre kontratave.
- Rekomandimi B3** Kryetari duhet të sigurojë që në të ardhmen përmes zyrtarëve përgjegjës, sigurimet e ekzekutimit për projektet e përfunduara duhet të kenë vlefshmëri në raport me periudhën e përbushjes së kontratës ashtu siç parashihet me Rregullat dhe Udhëzuesin Operativ për Prokurimin Publik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B4 - Faturimet jo në pajtueshmëri me marrëveshjen**

Gjetja Në bazë të marrëveshjeve numër 542/21, nr. 625-1/22 dhe nr. 1451/22 për kryerjen e shërbimeve komunale në komunën e Vushtrrisë, vlera e shërbimeve mujore për mirëmbajtjen - pastrimin e objekteve dhe për sigurimin fizik të objekteve të institucioneve publike të komunës ishte përcaktuar në vlerë 45,850€.

Në bazë të katër mostrave të audituara dhe raporteve mujore të komisionit të mbikëqyrjes së realizimit të shërbimeve siç janë siguri, pastrimi dhe mirëmbajtja e objekteve të komunës, shkollave, QMF dhe QPS për muajt janar, gusht, nëntor dhe dhjetor 2022, komuna ka pranuar faturat mujore nga N.P.L "Përparimi" Sh.A për të cilat vlerat dhe specifikat e faturave nuk janë të përcaktuara qartë sipas marrëveshjes.

Kjo ka rezultuar si pasojë e mungesës së monitorimit të mirëfilltë nga zyra e financave dhe të komisionit mbikëqyrës për përcjelljen e shërbimeve të kryera.

Ndikimi Pranimi i faturave jo në pajtueshmëri me marrëveshjen mund të ndikojë në mos kryerjen e të gjitha llojeve të shërbimeve sipas specifikave të marrëveshjes.

Rekomandimi B4 Kryetari duhet të sigurojë që komuna të pranojë faturat sipas specifikave të përcaktuara në marrëveshje dhe vlerat e faturës të jenë në pajtim me marrëveshjen për pagesat e caktuara mujore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B5 - Mangësi në regjistrin kontabël të pasurive**

Gjetja Sipas nenit 11.3 të Rregullores Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë jo financiare, pas përfundimit të procesit të investimit, pasuria kapitale do të klasifikohet si pasuri në përdorim dhe të zbatohet zhvlerësimi. Po ashtu, neni 6.3 i rregullorës përcakton se pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK, ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria.

Kemi evidentuar 12 pagesa të kapitaleve me vlerë të përbashkët 179,691€, të cilat ishin regjistruar në SIMFK si investim në vijim përderisa është dashur të regjistrohen si pasuri në përdorim. Këto projekte kishin përfunduar dhe ishin bërë pranimet teknike.

Një pagesë në vlerë 34,532€ vendim gjyqësor për projektin Ndërtimi i depos për ruajtjen e patates - Pestovë, nuk është regjistruar si pasuri në SIMFK.

Nga testimi i pasurive nën 1,000€ kemi evidentuar 13 blerje, me vlerë 150,727€, të cilat nuk ishin të regjistruara në sistemin e-pasuria. Rrjedhimisht kjo kategori e pasurisë është e nënvlerësuar për këtë vlerë.

Regjistrimet e gabuara kryesisht ishin për shkak të volumit të madh të

punëve në fund vit dhe pakujdesisë së zyrtarit të pasurive. Kurse për mos regjistrimin e blerjeve në sistemin e e-pasurisë ka të bëjë me mungesën e depoistit të komunës.

Ndikimi

Mungesa e regjistrave të saktë dhe të plotë shkakton mungesë të informatave për menaxhmentin lidhur me pasurinë që posedon komuna, shkakton mbi/nënvlerësim të pasurive si dhe mund të rezultojë në prezantimin jo të drejtë të informatave në pasqyra financiare.

Rekomandimi B5

Kryetari, duhet të sigurohet që do të bëhet azhurnimi i regjistrit të pasurive kapitale konform gjetjeve të auditimit të trajtuara me lartë për të siguruar se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Thirrjet publike në bujqësi jo në pajtim me rregulloren e brendshme për subvencionim

Gjetja

Sipas nenit 25 të Rregullores së brendshme të komunës nr .03/2020 për përkrahjen e fermerëve në bujqësi dhe bizneseve në sektorin privat, dokumentet e nevojshme për të aplikuar për subvencione dhe grante për fermerë të cilat duhet të dorëzohen gjatë aplikimit për ndarjen të subvencioneve dhe granteve në lëmin e bujqësisë, për personat fizikë përfshijnë, duke mos u kufizuar janë: projektin ideor, fletë posedimin për patundshmëri, dëshmi për pagesën e taksave komunale, dëshmi mbi pagesën e tatimit në pronë, deklaratë se nuk është përfitues i një granti të ndarë nga pushteti qendror apo lokal në këtë fushë brenda vitit fiskal.

Ne kemi identifikuar se dokumentet e kërkuara në tri (3) thirrjet publike për subvencionimin e fermerëve në bujqësi (Subvencionimi i mbarshtruesve të deleve dhe dhive vlera e përkrahjes 41,292€, “Subvencionimi i bletëve” vlera e përkrahjes 40,240€, dhe “Subvencionimi i mbarshtruesve të bullicave” vlera e përkrahjes 870€), nuk ishin në pajtueshmëri të plotë me kërkesat e përcaktuara me rregulloren e brendshme të komunës për subvencionimin e fermerëve në bujqësi.

Në të trija thirrjet mungonin kërkesat e përcaktuara me rregullore si në vijim: Projekti ideor, dëshmia për pagesën e tatimit në pronë, fletëposedimin për patundshmëri dhe deklaratë se nuk është përfitues i një granti të ndarë nga pushteti qendror apo lokal në këtë fushë brenda vitit fiskal.

Mos funksionimi i mirëfillte i kontrolleve të brendshëm gjatë përgatitjeve të thirrjeve publike, ka ndikuar që dëshmitë e kërkuara të mos jenë në pajtueshmëri të plotë me rregulloren e brendshme të komunës.

Ndikimi

Mos harmonizimi i kërkesave të thirrjeve publike për subvencionimin e fermerëve në bujqësi me rregulloren e brendshme ndikon në menaxhimin jo të drejtë dhe efikas të mjeteve të ndara për subvencione në lëmin e bujqësisë, apo në diskriminimin e aplikuesve të tjerë.

Rekomandimi A2

Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të nevojshme për forcimin e kontrollit të brendshme në mënyrë që dokumentet e nevojshme për subvencionimin e fermerëve të jenë në pajtueshmëri të plotë me kërkesat e

përcaktuara me rregulloren e brendshme të komunës për subvencione.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B6 - Mangësi në raportim dhe monitorimin e projekteve të subvencionuara

Gjetja Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 24, pika 2, përcakton se "Ofruesit e mbështetjes financiare kanë për detyrë të bëjnë monitorimin e rregullt dhe të drejtpërdrejtë të mbështetjes financiare publike për OJQ-të, me qëllim që ajo të jetë në linjë me kërkesat e Rregullores, dhe të arrijë qëllimin për të cilin është ofruar mbështetja financiare publike".

Në projektet për përkrahje financiare për klubin e futbollit Vushtrria në vlerë 50,000€, dhe klubin e hendbollit Samadrexha në vlerë 5,000€ të aprovuar me vendime të Kuvendit Komunal, komuna nuk kishte përcaktuar monitorimin e rregullt dhe të drejtpërdrejtë të mbështetjes financiare publike. Si pasojë e kësaj përfituesit nuk kishin dorëzuar raporte financiare dhe narrative për arsyetimin e mjeteve të fituara për qëllimin e dedikuara.

Klubi i Futbollit Vushtrria, si përfitues në vitin 2021, nuk kishte dorëzuar raportin financiar dhe narrativ në fund të vitit, kurse prap Kuvendi Komunal për vitin 2022 kishte ndarë mjete për mbështetje financiare në shumë prej 50,000€.

Kjo situatë ka ndodhur për shkak të mungesës së llogaridhënies për monitorimin e duhur të projekteve të subvencionuara dhe neglizhencës zyrtarëve përgjegjës të komunës.

Ndikimi Mungesa e kontrolleve në monitorimin dhe raportimin për projektet e financuara nga komuna, ka ndikuar në shpenzimin e mjeteve për qëllime tjera duke rezultuar me pa rregullësi të shpenzimit të fondeve publike.

Rekomandimi B6 Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari përgjegjës për monitorim dhe zbatim të projekteve të subvencionuara, zbaton të gjitha procedurat e kontrollit, për raportimin e tyre që të arrijnë të arsyetojnë shpenzimet sipas memorandumit, dhe monitorimeve apo raportimeve sipas kërkesës së rregullores përkatëse.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B7 - Mos përgatitja e planit vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve

Gjetja Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 6, ofruesit e mbështetjes financiare përgatisin pjesën e planit vjetor të mbështetjes financiare për OJQ-të më së largu 30 ditë pas miratimit të buxhetit vjetor të Republikës së Kosovës.

Komuna edhe pse me Buxhet kishte paraparë që gjatë vitit 2022 të ofrojë mbështetje financiare për projektet dhe programet e OJQ-ve, megjithatë, as këtë vit nuk kishte përmbushur kërkesën ligjore për përgatitjen e planit vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve.

Mos marrja e masave të nevojshme për rritjen e llogaridhënies për

menaxhimin e mirëfilltë të subvencioneve, ishte shkak për mos përgatitjen e planit vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve.

Ndikimi

Mos përgatitja e planit vjetor për mbështetje financiare të OJQ-ve, ndikon në menaxhimin joefikas të buxhetit të ndarë për subvencione dhe mungesë të informatave për fushat që do të përkrahën nga Komuna, si dhe në qëllimet se për çfarë janë të parapara këto mjete, kohën e përafërt të fillimit të zbatimit të projekteve/programeve përfituese.

Rekomandimi B7

Kryetari duhet të sigurojë se personat përgjegjës përgatitin Planin Vjetor për Mbështetje Financiare për Organizatat Joqeveritare (OJQ) dhe të sigurojë se i njëjti përmban të gjitha kërkesat e përcaktuara me rregullore për Mbështetje Financiare.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B8 - Vonesa në pagesën e faturave

Gjetja

Sipas nenit 39 të Ligjit për menaxhimin e financave publike dhe përgjegjësi, kërkohet që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallrat dhe shërbimet e realizuara të paguhet brenda 30 ditëve kalendarike pas pranimit të faturës.

Nga testimi i mostrave dhe sipas listës së detyrimeve në fund vitë që ka komuna, kemi identifikuar se vonesat në pagesën e faturave e tejkalojnë kohën e paraparë me ligjin aktual. Gjithsejt vlera e faturave e prezantuara në PVF të cilat nuk janë paguar brenda 30 ditëve është 93,929.

Shkaku i mos pagesave me kohë janë kontrollet e dobëta në menaxhimin e borxheve dhe menaxhimin e buxhetit.

Ndikimi

Detyrimet e bartura rrisin rrezikun në realizimin e projekteve dhe në arritjen e objektivave të komunës. Si rezultat i nevojës për t'i paguar obligimet e viteve paraprake, njëherit kjo ndikon edhe në kosto shtesë në rast të padive nga furnitorët.

Rekomandimi B8

Kryetari duhet të sigurojë planifikim më të mirë të alokimit dhe zotimit të mjeteve si dhe iniciimi i procedurave të shpenzimeve të realizohet vetëm kur mjetet janë në dispozicion me qëllim të eliminimit të vonesave për pagesat e faturave apo të shmangies së padive eventuale nga operatorët ekonomik. Po ashtu, të forcojë që të gjitha obligimet të paguhen në afatin ligjor prej 30 ditësh.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A3 - Shpenzime të larta procedurale të pagesave të ekzekutuara sipas vendimeve gjyqësore**Gjetja**

Neni 39 i Ligjit për menaxhimin e financave publike dhe përgjegjësi ka përcaktuar se çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim të mallrave dhe shërbimeve të furnizuara ose punëve të realizuara duhet të paguhet brenda 30 ditëve kalendarike pas pranimit të faturës ose kërkesës së vlefshme për pagesë. Po ashtu Ligji Nr. 08/L-066 për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2022 dhe plani kontabël definojnë qartë se shpenzimet duhet të ndodhin nga kategoritë adekuate ekonomike.

Ne kemi identifikuar se Thesari kishte ekzekutuar në bazë të vendimeve gjyqësore pagesa në vlerë prej 198,779€. Nga kjo vlerë, pagesa për borxhin kryesor ishin 146,425€, kurse shpenzime procedurale të gjykatës/përmbarimit ishin 52,354€.

Pagesat janë bërë nga këto kategori:

- Nga kategoria e pagave 103,656€ që kishin të bëjnë me detyrimet e dala nga marrëveshja kolektive për kompensimin e tri pagave jubilarë dhe tri pagave përcjellëse me rastin e pensionimit të punonjësve dhe shujtave.
- Nga kategoria e subvencioneve 41,977€, për pagesë të një furnitori;
- Nga kategoria e investimeve kapitale 34,533€, për pagesë të një furnitori;
- Nga kategoria për mallra dhe shërbimeve 18,613€, për pagesë të furnitorëve.

Arsyet e ekzekutimit të pagesave të tilla vijnë si rezultat i planifikimit të dobët dhe mungesës së buxhetit nga Drejtoria e Arsimit për vendimet gjyqësore që ndërlidhen me marrëveshjen kolektive, ndërsa rastet e tjera janë për shkak të mos përmbushjes me kohë të obligimeve ndaj operatorëve ekonomik.

Ndikimi

Situata e krijuar që pagesat të ekzekutohen direkt nga ana e Thesarit përmes procedurave të përmbarimit, ka ndikuar në rritjen e kostos për Komunën dhe në keqklasifikimin e shpenzimeve.

Rekomandimi A3

Kryetari duhet të thellojë bashkëpunimin me Ministrinë e Financave, për të siguruar që mjetet për kryerjen e obligimeve që kanë mbetur nga marrëveshja kolektive (para aprovimit të Ligjit të pagave) apo obligimeve tjera, të buxhetohen dhe të paguhen me kohë dhe nga kategoritë përkatëse, për të shmangur keqklasifikimin dhe shpenzimet e panevojshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2022 ishin në vlerë 2,569,399€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra të arkëtuara nga institucionet tjera në emër të komunës për gjobat në trafik 385,950€ dhe gjobat nga gjykatat 22,865€.

Çështja C1 - Mangësi në menaxhimin e të dhënave nga tatimi në pronë

Gjetja Ministria e Financave përkatësisht Departamenti i Tatimit në Pronë, ka njoftuar komunat për vendimin e marrë për regjistrimin e numrit personal në rastin e zbatimit të nenit 11 të Ligjit nr. 06/L-005, me qëllim të shmangies së dyfishimeve/ apo parregullsive dhe sigurimin e zbatimit efektiv të këtij neni.

Ne kemi analizuar bazën e tatimit pronë të vitit 2022, dhe kemi nxjerr një listë prej 3,775 tatimpaguesve, të cilat në shënimet e bazës ProTax kanë numrin e letërnjoftimit gabim (zbrazet ose shifra tjera të gabuara). Po ashtu, nga këta tatimpagues, 135 prej tyre, nuk e kanë të përcaktuar kategorinë e vlerësimit të pronës.

Kjo ka ndodhur për shkak të kontroleve jo të duhura në këtë fushë lidhur me përditësimin e informacionit të tatimpaguesve në sistem.

Ndikimi Mospërditësimi i informatave të tatimpaguesve, ndikon në nënvlerësimin/mbivlerësimin e bazës tatimore në të ardhmen. Rjedhimisht, kjo mund të ndikoj edhe në informata jo të plota lidhur me zbritjet e mundshme për vendbanim parësorë të lejuar.

Rekomandimi C1 Kryetari duhet të sigurojë kontrole shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që numrat e letërnjoftimit të përmirësohen në sistemin ProTax.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.2 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 1,365,940€, prej tyre në 2022 ishin shpenzuar 1,183,529€. Ato janë dhënë për entitete publike dhe jopublike dhe kanë të bëjnë kryesisht me përkrahjen e sektorit të bujqësisë, kulturës, sportit dhe aktiviteteve tjera në kuadër të komunës.

Çështja B9 - Mangësi në procesin e vlerësimit të aplikacioneve për subvencion

Gjetja

Rregullorja 04/2017-mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve, neni 4, përcakton se duhet të bëhet trajtimi i barabartë dhe mos diskriminimi i aplikuesve si dhe gjithë përfshirja gjinore e përfituesve.

Sipas thirrjes për aplikim për "Motokultivator me Freza" aplikuesit duhet t'i plotësojnë kushtet për kryerjen e obligimeve komunale dhe dëshmi mbi përgatitjen profesionale.

Sipas thirrjes të projektit subvencionimi i mbarështuesve të buallicave, dokumentacioni i nevojshëm për aplikuesit ishte kopja e listës së verifikimit të kafshëve të lëshuar nga sektori për identifikim dhe regjistrin në kuadër të Agjencës së Ushqimit dhe Veterinarisë dhe vendimin për numrin e buallicave të aprovuara për pagesë nga ana e Agjencionit të Zhvillimit të Bujqësisë.

Ne kemi identifikuar mangësi në dy raste gjatë procesit të përzgjedhjes së përfituesve për subvencionim si në vijim:

- Subvencionimin me motokultivator me freza, në pagesën e testuar në shumë 23,000€, dy përfitues nuk kishin plotësuar kriteret e përcaktuara në thirrje për aplikim. Në aplikacionet e tyre mungonin dëshmitë e përgatitjes profesionale dhe kryerjen e obligimeve të tatimit në pronë;
- Subvencionimin e mbarështuesve me buallica në pagesën në vlerë 870€, një përfitues nuk kishte plotësuar kriteret e përcaktuara në thirrje të projektit. Në dosje i mungonin dëshmitë e listës së verifikimit të kafshëve të lehura nga sektori për identifikimin dhe regjistrin në kuadër të AUV dhe vendimi për numrin e buallicave të aprovuara për pagesë nga ana e AZHB-së.

Kjo ka ndodh si rezultat i mungesës së kontrolleve adekuate nga zyrtarët përgjegjës gjatë vlerësimit të aplikuesve.

Ndikimi

Mungesa e kontrolleve adekuate lidhur me procesin e vlerësimit të aplikantëve, mund të ndikojë në trajtim jo të barabartë të përfituesve të mundshëm.

Rekomandimi B9

Kryetari duhet të sigurojë marrjen e masave të nevojshme që procesi i vlerësimit për subvencione të jetë në pajtueshmëri të plotë me kriteret e përcaktuara në thirrje publike për subvencione.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.3 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 6,047,316€, prej tyre në 2022 ishin shpenzuar 3,356,006€ apo 55%. Ato kanë të bëjnë kryesisht me ndërtim dhe rregullim të infrastrukturës rrugore, ujësjellësit dhe kanalizimeve, ndërtimin e shkollave dhe parqeve, objekteve sportive, rregullimin e lumenjve, furnizim me pajisje, etj.

Çështja B10 - Keqklasifikim i shpenzimeve

Gjetja Ligji Nr. 08/L-066 për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2022, si dhe plani kontabël definojnë qartë se shpenzimet duhet të ndodhin nga kategoritë adekuate ekonomike. Gjithashtu Udhëzimi Administrativ Nr. 2005/08 për klasifikimin ekonomik të shpenzimeve përshkruan qartë definicionet e kategorive ekonomike që i përdor Thesari për të regjistruar dhe raportuar shpenzimet e qeverisë.

Në dy mostrat e testuara nga kategoria e investimeve kapitale në vlerë 16,395€, kemi identifikuar se janë keqklasifikuar shpenzimet për këtë kategori. Nga këto, një rast në vlerë 14,090€ ishte furnizime mjekësore kurse një rast në vlerë 2,305€ ishte furnizime me inventar për komunën. Këto të gjitha ju përkasin kategorisë së mallrave dhe shërbime.

Në tri mostrat tjera të testuara nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve në vlerë 27,498€, kemi identifikuar keq klasifikime të shpenzimeve. Nga këto, një rast në vlerë 13,988€ ishte vendim gjyqësor për projektin e ndërtimit të rrjetit të ujësjellësit që i takon kategorisë së kapitaleve, një rast në vlerë 11,874€ ishte furnizim me kompjuter për një kabinet të cilat ju takojnë kategorisë së kapitaleve si dhe një raste në vlerë 1,636€ ishte vendim gjyqësor për shujtë e që i takon kategorisë së pagave.

Keqklasifikimi ka ndodh për shkak të planifikimit jo adekuat të shpenzimeve sipas kodeve ekonomike.

Ndikimi Klasifikimet ekonomike jo të sakta prezantojnë pamje jo të drejtë të shpenzimeve në PFV, duke mbivlerësuar/nënvlerësuar kategorinë ekonomike të shpenzimit, dhe nuk pasqyrojnë drejtë informacionet për kategoritë përkatëse të shpenzimeve.

Rekomandimi B10 Kryetari duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet/kategoritë adekuate të buxhetit (apo të ridestinohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme), dhe që pagesa e regjistrimi i shpenzimeve të bëhet në mënyrë të drejtë dhe saktë sipas kodeve ekonomike adekuate.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B11 - Vonesa në realizimin e kontratave**Gjetja**

Rregulla dhe Udhëzuesi Operativ të Prokurimit Publik, pikat 61.6, 61.19 dhe 61.20 përcaktojnë se: "Menaxherët e kontratës janë përgjegjës për menaxhimin e kontratës dhe duhet të sigurojnë se Operatorët Ekonomik kryen kontratën në përputhje me termat dhe kushtet e specifikuar në kontratë. Secila kontratë publike ka të përcaktuar afatin kohor të implementimit.

Nga pagesat e testuara tek investimet kapitale, bazuar në pranimet teknike të tyre kemi evidentuar vonesa deri në një vit e gjysmë në realizimin e shtatë (7) kontratave, të cilat është dashur të përfundonin në vitin 2021/2022. Vonesat kanë të bëjnë me këto projekte:

- Pastrimi i kanaleve kullese në fshatrat Lum Madh dhe Dumnicë e Poshtme në vlerë 18,632€, i datës 25.11.2021;
- Ndërtimi dhe rregullimi i parqeve dhe shesheve në gjashtë fshatra Lot 2, në vlerë 89,236€, i datës 10.09.2021;
- Rehabilitimi i zhveshtores në terrenin në fushën e sportit në fshatin Dobërllukë në vlerë 29,842€, i datës 16.08.2021;
- Rregullimi i sheshit "Adem Jashari" në Vushtrri në vlerë 366,079€, i datës 24.07.2020;
- Ndërtimi i trotuareve në gjashtë rrugë Lot 1, në vlerë 45,200€, i datës 15.09.2022;
- Asfaltimi I rrugëve lokale në qytet në vlerë 581,357€, i datës 15.07.2019;
- Rregullimi i hapësirave publike - Një ecje në histori në vlerë 139,929€, i datës 10.06.2021.

Duhet theksuar se në asnjërin prej këtyre rasteve nuk kishte kërkesë/aprovim për zgjatjen e afatit për realizimin e kontratave, siç përcaktohet në nenin 18 të dosjes standarde të tenderit. Po ashtu, nuk kishte aplikim të penaleve.

Shkaqet e vonesave kryesisht ishin për shkak të menaxhimit jo adekuat të komunës lidhur me problemet pronësore, specifike të punëve, mungesa e projektit ekzekutiv për disa projekte, kushteve atmosferike, si dhe për shkak të ngritjes së çmimeve/inflacionit. Ndërsa, mos formalizmi i vonesave ishte për shkak të neglizhencës së menaxherëve të kontratave lidhur me kërkesat ligjore.

Ndikimi

Vonesat në kryerjen e projekteve ndikojnë në rritjen e obligimeve kontraktuese të cilat mund të kenë implikime buxhetore për buxhetin e vitit pasues. Kjo po ashtu ndikon në performancën dhe mos arritjen e objektivave të përcaktuara të projektit dhe të vet Komunës.

Rekomandimi B11

Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar çështjet pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve përmes projekteve ekzekutive dhe se menaxherët e kontratave për çdo raport të punëve të sqarojnë arsyet e vonesave. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.4 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 114,897,339€, pasurive jokapitale është 642,005€, si dhe e stoqeve 42,410€.

Çështja B12 - Mangësi në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive jo financiare

- Gjetja** Rregullorja 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare, neni 19.4.3 përcakton se çdo fundvit duhet të bëhet krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare. Ndërsa neni 21 i po kësaj rregulloreje ka përcaktuar kërkesat për vlerësimin e pasurive jo financiare.
- Komuna ka kryer procesin e inventarizimit të pasurive jo financiare, mirëpo nuk është bërë krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen në regjistrat e pasurive jo financiare ashtu siç kërkohet me nenin 19.4.3 të Rregullores 02/2013. Po ashtu nuk ishte bërë vlerësimi i pasurive jo financiare.
- Magësitë në procesin e inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive, kryesisht ishin për shkak të neglizhencës së zbatimit të procedurave për menaxhimin e pasurive jo financiare.
- Ndikimi** Mos krahasimi i inventarizimit me gjendjen e regjistrave të pasurive dhe mosvlerësimi i pasurive, pamundëson marrjen e sigurisë lidhur me gjendjen e pasurive komunale.
- Rekomandimi B12** Kryetari duhet të sigurojë se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.5 Të arkëtueshmet

Vlera e shpalosur e llogarive të arkëtueshme në PFV ishte 5,796,928€. Kjo vlerë përbëhet nga të arkëtueshmet e tatimit në pronë, taksa në biznes, taksa për grumbullimin e mbeturinave, shfrytëzimi i pronës publike dhe të tjera.

Çështja B13 - Shpalosje jo e saktë e vlerës së llogarive të arkëtueshme në pasqyrat financiare

Gjetja Sipas rregullores 01/2017 neni 16 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore, OB-të që mbledhin të hyra janë të detyruara që të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumave të faturuara dhe të pa arkëtuara.

Bazuar në analizat e bazave të shënimeve mbi të arkëtueshmet e paraqitura në pasqyrat financiare të komunës së Vushtrisë, kemi identifikuar se:

- saldot e llogarive të arkëtueshme për shfrytëzimin e pronës publike janë mbivlerësuar për 42,562€; dhe
- saldot e llogarive të arkëtueshme për lejet ndërtimore janë nënvlerësuar për 35,659€.

Mbivlerësimi i LLA tek shfrytëzimi i pronës publike ka ndodhur pasi që zyrtarët përgjegjës kanë ngarkuar gabimisht bazën me kontratat afatgjate të ardhshme të qerave. Kurse nënvlerësimi i lejeve ndërtimore ka ndodhur për shkak të neglizhencës së zyrtarit përgjegjës për ta paraqitur borxhin.

Ndikimi Dobësitë e identikuara në shpalosjet e llogarive të arkëtueshme, ndikojnë në prezantimin e informatave jo të sakta për vlerën e tyre në PFV, të cilat mund të kenë ndikim negativ në vendimmarrjen e menaxhmentit dhe tregojnë jo transparencë ndaj palëve të interesit.

Rekomandimi B13 Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për Llogaritë e Arkëtueshme në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B14 - Dobësi në menaxhimin e llogarive të arkëtueshme

Gjetja Sipas Rregullores së MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore, neni 16, citon që OB që mbledhin të hyra, janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumave të faturuara e të pa arkëtuara.

Rritja e të arkëtueshmeve ndaj komunës, në fund të vitit 2022 ishte 811,879 € ose 16% më tepër se në vitin 2021.

Sfida kryesore mbetet në inkasimin e tatimit në pronë, e cila është rritur për 13% në vitin 2022 në krahasim me vitin 2021 dhe të hyrat në inkasimin e mbeturinave, borxhet e të cilave janë rritur prej 25 % në vitin 2022, krahasuar me vitin paraprak. Vlen të theksohet se në shumicën e mostrave të audituara në tatimin pronë (24) dhe nga taksat e mbeturinat (10) ka vonesa të konsiderueshme në arkëtimin e mjeteve.

Përkundër rekomandimit nga vitit i kaluar, komuna nuk ka ndërmarrë veprime konkrete apo të krijoj mekanizma përkatës për arkëtimin e llogarive të arkëtueshme.

Ndikimi Mos arkëtimi në kohë i të hyrave të ngarkuara ndikon në nivelin e fondeve të mbledhura për buxhetin komunal me ndikim negativ në financimin dhe realizimin e projekteve nga të hyrat vetanake.

Rekomandimi B14 Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimin të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A4 - Mungesë e dëshmive për llogaritë e arkëtueshme në taksën në biznes

Gjetja Sipas Rregullores së MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore, neni 16, citon që OB që mbledhin të hyra, janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumat e faturuara e të pa arkëtuara.

Vlera e llogarive të arkëtueshme për taksën në biznes sipas PVF 2022 është 471,823€. Pjesa dërmuese e këtyre borxheve janë të vjetra mbi dhjetë vite dhe si të tilla këto borxhe nuk pritet të arkëtohen, pasi që kanë kaluar shumë vite nga pezullimi i tyre.

Nga gjashtë mostrat e përzgjedhura për auditim për llogaritë e arkëtueshme në taksat në biznes, në katër prej tyre në vlerë 10,118€ kemi hasur mungesë të dëshmive lidhur me faturimin që dëshmon vlerën e saktë të tyre.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos funksionimit të duhur të kontrolleve të brendshme në lidhje me ruajtjen e dokumentacionit për borxhet në taksat në biznes.

Ndikimi Mungesa e dokumentacionit për llogaritë e arkëtueshme për kategorinë e taksës në biznes, pamundëson ofrimin e dëshmive për llogaritë e arkëtueshme dhe marrjen e masave për arkëtimin e tyre.

Rekomandimi A4 Kryetari duhet të siguroj se zyrtarët përgjegjës ruajnë gjithë dokumentacionin e nevojshëm për llogaritë e arkëtueshme të taksës në biznes dhe të siguroj funksionalizimin e sistemit të menaxhimit të taksës në biznes. Po ashtu duhet të merren të gjitha masat ligjore për trajtimin e borxheve në taksat në biznes.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.6 Detyrimet e papaguara

Pasqyra e detyrimeve në fund të vitit 2022, ishte 161,083€ . Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në viti 2022.

Çështja A5 - Mbivlerësimi i obligimeve të papaguara në pasqyrat financiare

Gjetja Rregullorja MF 01/2017 për Raportim Financiar Vjetor nga Organizatat Buxhetore, Neni 17 pika 3 thotë: Organizatat Buxhetore raportojnë të gjitha detyrimet (faturat) të krijuara deri më 31 dhjetor të vitit raportues.

Nga mostrat e testura të obligimeve të papaguara të vitit 2022 të paraqitura në pasqyrat financiare kemi hasur në mbivlerësimin e tyre në pasqyrat financiare për vlerën 5,510€. Kjo për shkakë që nga obligimi vlerë 6,410€ i paraqitur në PVF, vetëm vlera 900€ i takon vitit 2022.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos funksionimit të duhur të kontrolleve në lidhje me paraqitjen e drejtë të obligimeve të pa paguara.

Ndikimi Dobësitë e identifikuar në shpalosjet e obligimeve të pa paguara ndikojnë në prezantimin e informatave jo të sakta për vlerën e tyre në PFV.

Rekomandimi A5 Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për obligimet e pa paguara në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.7 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Njësia e Auditimit të Brendshëm (NjAB) funksionon me drejtorin dhe një anëtar. Përveç planit strategjik, NjAB kishte hartuar edhe planin vjetor të punës ku ishin përfshirë gjashtë (6) auditime, dhe ishin realizuar gjatë vitit 2022. Numri i rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit është 23, prej të cilave të zbatuara ishin nëntë (9) në proces ishin pesë (5) dhe nëntë ishin të pazbatuara. Auditimet ishin fokusuar në fushën e prokurimit, vlerësimit të sistemit të kontrolleve, pasuri nëpër drejtorin të ndryshme si dhe në fushën e të hyrave, përderisa periudha e mbuluar me auditim ishte kryesisht viti 2022. Komiteti i auditimit ishte funksional dhe kishte mbajtur katër (4) takime, ku ishte diskutuar për raportin e auditorit të jashtëm dhe të NjAB.

Çështja B15 - Mos kompletimin i NJAB-së

Gjetja

Neni 5.1.1 i Rregullores 01/2019 për themelimin e Njesisë së Auditimit të Brendshëm përcakton që çdo subjekt i sektorit publik me buxhet mbi 7,000,000€ duhet të ketë së paku tre auditorë.

Komuna ka të themeluar NJAB i cili përbëhet nga 2 auditorë, drejtorin e auditimit dhe auditorin, përderisa sipas ligjit të buxhetit duhet të ketë së paku 3 auditorë.

Për shkak të pengesave me sistemin e ri për rekrutimin e personelit për vitin 2022 komuna nuk ka mundur ta rekrutojë pozitën Auditor i Brendshëm. Për vitin 2023 kjo pozitë është planifikuar me buxhetin dhe me plan të personelit, mirëpo deri sa ishim në auditim nuk është zhvilluar ndonjë procedurë e rekrutimit.

Ndikimi

Mos kompletimi i NjAB-së me staf të mjaftueshëm, mund të ndikojë që auditimi i brendshëm mos të mbulojë të gjitha fushat me rrezik, dhe t'i pamundësojë menaxhmentit marrjen e veprimeve me kohë për parandalimin e gabimeve të mundshme.

Rekomandimi B15

Kryetari duhet të sigurojë që sa më parë të zhvillojë procedurat për auditor, për plotësimin me staf të mjaftueshëm, bazuar në rregulloren për themelimin e Njesisë për Auditimin e Brendshëm.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Burimet e fondeve	18,878,129	22,703,105	18,327,419	18,297,176	18,716,055
Grante Qeveritare - Buxheti	16,971,226	17,614,142	15,281,820	15,664,569	16,352,367
Financimi përmes huamarrjes	0	158,056	158,056	52,937	150,060
Të bartura nga viti i kaluar	0	2,574,012	1,426,001	1,174,440	853,863
Të hyrat vetanake	1,906,903	2,262,795	1,392,598	1,085,992	1,039,575
Donacionet vendore	0	54,285	48,236	25,894	238,846
Donacionet e jashtme	0	39,816	20,707	293,344	81,344

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 2,840,219€. Kjo rritje ishte rezultat i të hyrave të bartura nga viti paraprak për 2,574,012€, rritjes së donacioneve të brendshme për 54,285€, donacioneve të jashtme për 39,816€, rritjes së financimit nga huamarrja prej 158,056€, si dhe rritjes së të grantit qeveritar për 14,051€.

Në vitin 2022 Komuna ka shpenzuar 81% të buxhetit përfundimtar, kishte rritje të shpenzimit për afro 2% të shpenzimeve në krahasim me vitin 2021. Shpenzimet gjatë vitit 2022 për rimëkëmbje ekonomike ishin 158,056€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me kompensimin e pagave shtesë punëtorëve shëndetësor dhe ata të shërbimeve rezidenciale.

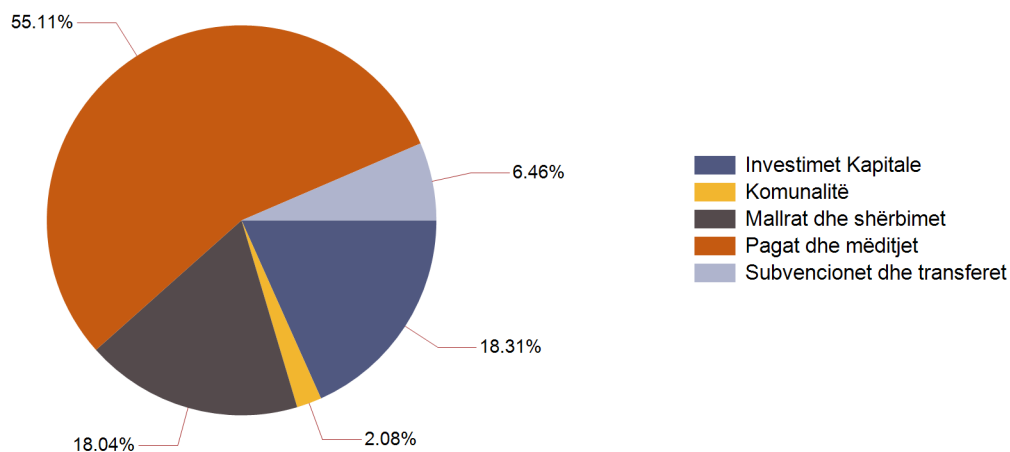
Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	18,878,129	22,703,105	18,327,419	18,297,176	18,716,055
Pagat dhe mëditjet	10,691,340	10,892,107	10,100,514	10,603,104	10,313,007
Mallrat dhe shërbimet	3,218,600	3,955,237	3,306,294	3,109,691	3,153,317
Komunalitë	309,035	442,505	381,075	309,362	239,623
Subvencionet dhe transferet	600,000	1,365,940	1,183,529	836,871	689,149
Investimet Kapitale	4,059,154	6,042,316	3,356,007	3,438,148	4,320,960
Rezervat	0	5,000	0	0	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje ishte rritur për 172,106€. Rritja e buxhetit ishte nga programi i rimëkëmbjes ekonomike (fondi huamarrje) 158,056€ dhe rritje nga granti qeveritar 14,051€.
- Buxheti për mallra dhe shërbime ishte rritur për 676,998€. Rritja kishte ndodhur nga të hyrat e bartura për 675,131€ dhe nga grantet e përcaktuara të donatorëve për 1,867€.
- Buxheti për shërbimet komunale ishte rritur për 14,505. Rritja kishte ndodhur nga të hyrat e bartura për këtë vlerë.
- Buxheti për subvencione ishte rritur për 708,400€. Rritja kishte nga të hyrat të bartura për 693,700 dhe nga grantet e donatorëve për 14,700€.
- Buxheti për investimet kapitale ishte rritur për 1,268,209€. Rritja nga të hyrat të bartura për 1,190,675 dhe nga grantet e përcaktuara të donatorëve për 77,534. Përkundër rritjes së buxhetit komuna ka shpenzuar nivel të ulët buxhetin për investime kapitale me vetëm 55%.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2022

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vushtrrisë në 2022 ishin në vlerë 2,569,399€, dhe kemi një zvogëlim për 4% krahasuar me vitin paraprak. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga taksa për grumbullimin e mbeturinave, të hyrat nga qiraja etj. Komuna kishte edhe të hyra tjera në emër të komunës, si në vijim: gjobat në trafik 385,950€, dhe gjobat nga gjykatat 22,865€.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Pranimet	2021 Pranimet	2020 Pranimet
Totali i të hyrave	1,906,903	1,906,903	2,569,400	2,670,051	2,116,618
Të hyrat tatimore	1,059,669	1,059,669	969,623	895,449	734,352
Të hyrat jo tatimore	847,234	847,234	1,599,777	1,772,618	1,381,488
Të hyrat tjera	0	0		1,984	778

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2021 ka rezultuar me 21 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Deri në fund të auditimit për vitin 2022, pesë rekomandime janë zbatuar, 15 rekomandime nuk ishin zbatuar si dhe një rekomandim pjesërisht i zbatuar, siç është paraqitur më poshtë në Grafikon 2. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shih Tabelën e rekomandimeve nr. 4.

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

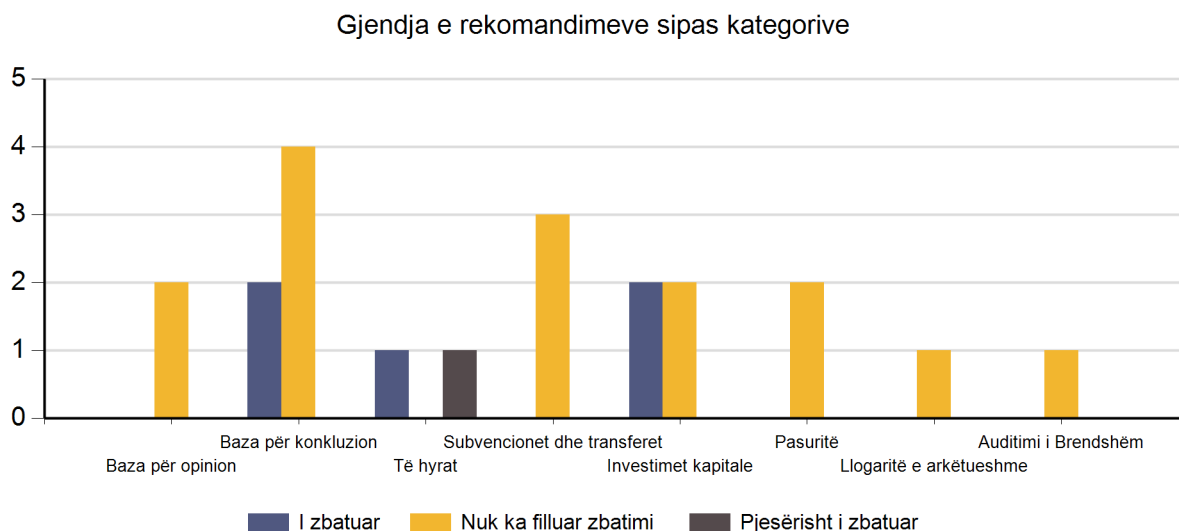

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2021	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për opinion	Kryetari duhet të sigurojë se zyrtarët përgjegjës mbajnë evidenca të sakta për Llogaritë e Arkëtueshme në mënyrë që prezantimi i tyre në Pasqyra Financiare Vjetore të jetë i saktë dhe i drejtë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
2.	Baza për opinion	Kryetari duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet/kategoritë adekuate të buxhetit (apo të ridestinohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme), dhe që pagesa e regjistrimi i shpenzimeve të bëhet në mënyrë të drejtë dhe saktë sipas kodeve ekonomike adekuate.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
3.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë kontrollin në procesin e vlerësimit të ofertave, në mënyrë që përzgjedhja e fituesve të bëhet vetëm pasi të jenë plotësuar kërkesat e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin

4.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës, se sigurimi i ekzekutimit duhet të ketë vlefshmëri në raport me periudhën e përmbushjes së kontratës ashtu siç parashihet me Rregullat dhe Udhëzuesin Operativ për Prokurimin Publik.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
5.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë forcimin e kontrollit të brendshëm që të gjitha pagesat të bëhen në pajtueshmëri me kontratën.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
6.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të forcojë kontrollet e brendshme dhe të sigurojë që të gjitha obligimet të paguhen në afatin ligjor prej 30 ditësh.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
7.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë përmes personave përgjegjës që të ndjekin hapat për procedimin e pagesave të përcaktuara me rregullën financiare për shpenzimin e parave publike.	Nuk kemi hasur raste të tilla në vitin 2022.	I zbatuar
8.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se janë ndjekur të gjitha procedurat dhe hapat e prokurimit në angazhimin e kontraktorëve individual për shërbime të veçanta duke u kujdesur që personeli i angazhuar do të jetë në gjendje të përmbush detyrat e kërkuara. Po ashtu, menaxhmenti duhet të përkujdeset që angazhimet për pozitat e rregullta të zhvillohen përmes procesit të rregullt të rekrutimit.	Nuk kemi evidentuar raste të tilla në vitin 2022.	I zbatuar
9.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin ProTax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të Komunës dhe me ligjin, dhe të gjitha rastet e tilla të korrigjohen.	Nuk kishte raste të dyfishimit të zbritjeve primare, përveç nevojës për korrigjim të numrave të letërnjoftimit në bazën e shënimeve.	Pjesërisht i zbatuar
10.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë mekanizma efektiv për inspektimin e kuotës së përcaktuar prej 20% të objekteve siç kërkohet me ligjin e ri, si dhe të rrisë kontrollin e menaxhimit të punëve në teren.	Komuna gjatë vitit 2022, ka përmbushur normën e inspektimeve me 20.67%.	I zbatuar
11.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë që zyrtari përgjegjës për monitorim dhe zbatim të projekteve të subvencionuara, zbaton të gjitha procedurat e kontrollit, për raportimin e tyre që të arrijnë të arsyetojnë shpenzimet sipas memorandumit, dhe monitorimeve apo raportimeve sipas kërkesës së rregullore përkatëse.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi

12.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë se personat përgjegjës përgatitin Planin Vjetor për Mbështetje Financiare për OJQ-të dhe të sigurojë se i njëjti përmban të gjitha kërkesat e përcaktuara me rregullore për Mbështetje Financiare.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
13.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari duhet të sigurojë përmes zyrtarëve përgjegjës që procesi i vlerësimit të aplikuesve për subvencione të jetë i saktë dhe i drejtë bazuar në dëshmitë për kriteret.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
14.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
15.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë që mos të fillohen projektet pa u siguruar çështjet pronësore, hartimit të specifikave adekuate të projekteve dhe se menaxherët e kontratave për çdo raport të punëve të sqarojnë arsyet e vonesave. Po ashtu, për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen penalet e parapara me kontratë.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
16.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë që zyra ligjore në kordinim me drejtoritë të analizojnë shkresat nga përmbaruesi, aty ku ka dëshmi për prapësim të veprave me kohë.	Lënda e njejtë është në proces hetimi.	I zbatuar
17.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë përmes personave përgjegjës vendosjen e kontrolleve shtesë gjatë procedurave të pagesave për të siguruar se pagesat ekzekutohen në pajtim me kushtet e kontratës.	Gjatë auditimit të pagesës vlerë 20,707 euro për të njëjtin projekt, kemi evidentuar që pagesa është bërë sipas kontratës pa TVSH.	I zbatuar
18.	Pasuritë	Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale, me qëllim të ruajtjes nga humbja apo keqpërdorimit të tyre.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin
19.	Pasuritë	Kryetari duhet të sigurojë se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore. Të bëhen planifikime adekuate për furnizim të paisjeve si dhe paraprakisht të vlerësohen kapacitetet ekzistuese me qëllim të vënies në funksion të të gjitha paisjeve të blera, ashtu që të arsyetohet vlera për para për furnizimet e bëra.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimin

20.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari, duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme. Hartimi dhe aplikimi i programeve dhe procedurave të qarta për mënyrën e menaxhimit, regjistrimit dhe arkëtimit të tyre, do të ishin disa nga masat që mund të sjellin përmirësime.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi
21.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari duhet të sigurojë që sa më parë të zhvilloj procedurat për auditor, për plotësimin me staf të mjaftueshëm, bazuar në rregulloren për themelimin e Njesisë për Auditimin e Brendshëm.	Nuk janë ndërmarrë veprime.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Shehrije Shala, Drejtore e Auditimit

Fisnik Rudaj, Udhëheqës i ekipit

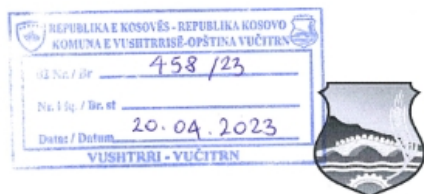
Bahri Statovci, Anëtar i ekipit

Ardian Bytyqi, Anëtar i ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

Komuna Vushtri

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2022 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Vushtrisë, për vitin 2022 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Ferit Idrizi

Kryetar i Komunës

Data: 20.04.2023

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁷, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.